

Nr 415.

Av herr **Norling m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1953/54 till främjande av bostadsförsörjningen m. m.*

Frågan om bostadsförsörjningen och de bostadslösa har blivit ett samhälleligt problem av stora mått. Byggnadskostnadernas stegring med höjda hyror som följdresultat har åtföljts av förlängda byggnadstider och samtidigt stiger arbetslösheten bland byggnadsarbetarna. Detta synes dock ej föranleda regeringen att föreslå några särskilda åtgärder.

Ur det utlåtande som 1951 års bostadsutredning avgivit och som behandlas i propositionen framgår att hyrorerna i hus med statliga lån blivit väsentligt dyrare i jämförelse med 1939 års hyresnivå. I bostadshus byggda efter 1950 har en ytterligare hyresstegring skett med cirka 15—20 procent.

Den kostnadsstegring som föranlett hyresstegringen kommer i första hand på de stigande materialpriserna vilka stigit sedan 1950 med 49 procent.

Från regeringens sida har trots detta några åtgärder inte vidtagits för att underställa byggnadsmaterialproduktionen den samhällseliga kontrollen eller för att överföra denna produktion i samhällets ägo. Beträffande åtgärder för ökat bostadsbyggande får vi hänvisa till motion I:121.

De förslag till åtgärder som Kungl. Maj:t föreslår i proposition 138 syftar till en fortsatt hyresstegring. Minskningen av tillägglånen från 4 kronor till 3 kronor per kvm lägenhetsyta medför en ej obetydlig hyreshöjning i nya hus trots den redan nu höga hyresnivån. Enligt vår mening bör dessa lån utgå oförändrade även under kommande budgetår. Kungl. Maj:ts förslag om återbetalning av tillägglån beviljade enligt 1946 och 1948 års kungörelser, vilken återbetalning skall ske i sin helhet såvida lånesumman icke överstiger 26 kronor per kvm bostadslägenhetsyta, och som skall ske med en ränta av 3,5 procent på en amorteringstid av 30 år med en annuitet av 5,42 procent, kommer att åstadkomma en allmän hyreshöjning. Att vidmakthålla hyrorerna vid 1939 års hyresnivå bör väl även i fortsättningen vara den statliga bostadspolitikens mål. De stegrade hyreskostnaderna borde i stället motverkas genom ökade subventioner, vilket skulle betyda en utjämning åt motsatt håll mot det som regeringen nu föreslår.

Beträffande familjebostadsbidragen ansluter vi oss till den meningen att bidragens realvärde skall återställas.

Vi får med tillfredsställelse notera att regeringen nu framlagt förslag om införande av bostadsbidrag även i äldre fastigheter, vilken princip vi i motioner tidigare framfört.

Vi anser att bestämmelserna om familjebostadsbidrag och bränslebidrag bör utvidgas att även omfatta ensamman mödrar med ett barn och att inkomstgränsen sättes så att den motsvarar inkomst för familj med två barn. De särskilda bostadsbidragen bör också utvidgas att omfatta ensamman mödrar med ett barn varvid detta bidrag får utgå i fallande skala även om bruttoinkomsten överstiger 7 000—7 500 kronor.

Vad beträffar förslaget om maximihyror i bostäder byggda enligt bestämmelserna om s. k. pensionärsbostadsbidrag menar vi, att hyror i sådana bostäder fortfarande skall bestämmas i lag. Därmed lämnas en garanti för att den förbättring riksdagen redan tillerkänt folkpensionärerna ej fråntages dem i form av höjda hyror. Maximihyror bör därför fastställas till samma belopp som för närvarande utgår.

Som vi redan framhållit i motionen anser vi att det bostadspolitiska målet — 1939 års hyresnivå — även i fortsättningen skall vara huvudlinjen för den statliga bostadspolitiken och i anslutning till denna linje att tilläggs-låneverksamheten utvidgas i stället för att inskränkas.

I anslutning till vad vi sålunda anfört hemställer vi att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 138 måtte besluta

att tilläggs-lån för bostadsbyggande för budgetåret 1953/54 utgår enligt nu gällande bestämmelser,

att avslå Kungl. Maj:ts förslag om återbetalning av tilläggs-lån enligt 1946 och 1948 års kungörelser,

att denna fråga får vila till dess lånen utlöper,

att familjebostadsbidragen omprövas och deras realvärde återställs,

att bestämmelserna om familjebostadsbidrag och bränslebidrag utvidgas att även omfatta ensamman mödrar med ett barn, enligt grunder som i motionen angivits,

att bestämmelserna om särskilda bostadsbidrag utvidgas att omfatta ensamman mödrar med ett barn enligt grunder som i motionen angivits,

att maximihyror för folkpensionärer fastställs i lag enligt nu gällande bestämmelser och grunder, samt

att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att tilläggs-låneverksamheten utvidgas, tilläggs-lånen höjes och hushållsbränslet subventioneras i sådan utsträckning att hyreskostnaderna kan hållas vid 1939 års hyresnivå i nybyggda fastigheter och att Kungl. Maj:t skyndsamt framlägger sådant förslag till riksdagen.

Stockholm den 9 april 1953.

Anton Norling.

G. Öhman.

Ola Persson.